

Panun rakinoita

Lukijan tiedossa ovat jo Oulun suunnitteilla olevan uuden asemakaavan pääsuuntaviivat. Mitallilla on kuitenkin aina kaksi puolta ja koska haastattelija ilmeisellä myötätunnolla selosti arkkitehti Strandbergin Asemakadun pääväyläksi leventämistä tarkoittavaa suunnitelmaa, lienee syytä tasapuolisuuden vuoksi tuoda esille eräitä tämän suunnitelman varjo- puoliakin.

Epäkohtana mainitaan tulevan asemarakennuksen paikka, sen keskipiste kun, edellyttäen sisäänkäyntiä rakennuksen keskeltä, jäisi syrjään pääväylästä, Hallituskadun päähän. Tämän epäkohdan katsoo arkkitehti kuitenkin olevan poistettavissa epäsymetrillä ratkaisulla, toisin sanoen järjestämällä sisäänkäytävät uuden asemarakennuksen pohjoispäättyyn. Hallituskadun puoltaminen tästä syystä ei siis lopultakaan tunnu tarpeeksi pätevältä, ratkaisevampi seikka on paremman parkeerausaukean

saaminen juuri viime mainitun kadun päähän. Lisäsihän tämä pyssäköintipaikka olosuhteiden pakosta Asemak:n päässä jäisi kadun oikealle puolelle.

Tonttien lunastuskustannukset, kuten jo on mainittu tulisivat nousemaan huomattavasti suuremmiksi Asemakatu-suunnitelmassa, mutta pitkällä tähtäimellä katsoen viime mainittu rahan sijoitus kuitenkin muodostuisi kaupungille edulliseksi. Lisäksi myönsi arkkitehti Strandberg, että kokonaiskuva ajatellen vaikuttaisi Asemakadussa pappilan kohdalla oleva mäki epäesteellisesti katukuvaan, seikka, jota näin maallikko ei vähällä olisi tullut ajatelleeksi. Siemeneksihän siinäkin on epäkohtaa.

Tässähän jo tulikin samalla painostettua eräitä Hallituskatusuunnitelman etuisuuksia, joista tietystikään sopusuhtaista ratkaisua etsiessämme ei ole pienimpiä se, että näin muodostuva liikenne-

väylä ohi Valkean Linnan ja Palokunnanpuiston todella näyttäisi uljaalta (leveys 5+14+5 pro Asemak:n 3+3). Mutta kun tätä myöten asemalta ohjautuva liikenne ei ulottuisi pitemmälle kuin Kirkkokadulle, jolloin rannanpuoleiset Tori ja Aleksanterink. jäisivät liian vähälle käytölle, niin ei puumerkikään voi olla päätyttyä siihen suunnitelmaan, joka rakentuu uuden oikokadun varaan. Kun tuota suunnitelmaa kaupunkikartalla aikansa tuijottelee, niin hahmoittuu kokonaiskuva niin selväksi, että asianomainen kohta on valmis puoltamaan tätä kaukonäköistä ratkaisua. Arkkitehti Strandberg mainitsi muuten, että mm. professori Aalto, Merikosken alueemme suunnittelija, asettui juuri tämän endotuksen kannalle.

— — —

Paljon muutakin mielenkiintoista sisältyy tähän asemakaavasunnitelmaan, mm. sellainen ehdotus, että Uudenkadun päästä, Puistokadun kulmasta, ohjattaisiin liikenne suoraan "etelä-Suomeen", Kempeleeseen. Kaikkeksi onneksi- han Heinäpäähän on jäänyt tuo poikki kaupungin ulottuva aukio,

joten kaupungilta etelään suuntautuva liikenne sopivasti voidaan ohjata sinne levennettäville kaduille.

Mitä sitten sodassa tuhoutuneiden asuntokortteleiden jälleenrakentamiseen tulee, niin tullaan edellinen pulma ratkaistaessa vahvistamaan rakennusjärjestys niin Asemakadun pohjois — kuin eteläpuolellekin. Kiintoisa on varsinkin suunnitelma koko kadun pohjoispuolella olevan kaupunginosan rakentamisesta ilmavaan lamellityyliin. Täällä olevat kapeat korttelit sopivatkin tähän tarkoitukseen erikoisen hyvin. Kuhunkin kortteliin tulisi kolme pitkittäiskatujen suuntaista kivitaloa, joiden väliin jäisivät ilmavat istustustilat. Nämä "pihat" jäisivät auki molemmista päistään mutta päihin kadun varteen rakennettaisiin kuitenkin yksikerroksiset liikehuoneustot, niin että ikkunaseinät yhtämittaisesti kehystäisivät katuja.

Tästä avonaisesta rakennustyylistä huomautti arkkitehti Strandberg, että se paitsi terveydellisiä näkökohtia, on suljetun rakennustyylin kalliimpien nurkkarakennusten takia edullisempi.

Niin, aika on muuttunut! Ei voida enää ajatella, että näin arvokkaaseen "cityyn" uudelleen rakennettaisiin vanhantyylinen "koppiasutus". Meillä on kaupungin laidoilla, ennen kaikkea Tuirassa, riittävästi tilaa omakoti-alueille. Ja kun varaamme koko tuon Asemak:n pohjoispuoleisen kaupunginosan näitä lamellitaloja varten, niin saamme huolehti rakentaa kaupungin eteläosan vanhaan suljetuun tyyliin vaikka puurakennuksin ja meillä on kuitenkin mahdollisuus sijoittaa 200,000 asukasta — kaksisataatuhatta!

Mutta tämä kaikki vaatii aikaa. Milläpä me yhtäkkiä ryhtyisimme järjestelmällisesti purkamaan ja rakentamaan moista komeaa kaupunkia, mutta sitä mukaa kun tälle alueelle rakennetaan, niin on rakentajan noudatettava kaupungin suunnitelmaa. Uljas tulevaisuuden kuva, jossa asiallisuus- ja kauneusnäkökohdat molemmat on huomioitu. Tunteilu vanhan puolesta ei auta, sen olemme jo oppineet.

Ken elää, hän näkee!